

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДУ «ЦЕНТРАЛЬНИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ
З ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ МОЗ УКРАЇНИ»
ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

МАТЕРІАЛИ
XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю

«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЯКОСТІ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ»
(з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою
відеоконференц-зв'язку)

12–13 травня 2016 року
м. Тернопіль

У двох томах
ТОМ 2

Тернопіль
ТДМУ
«Укрмедкнига»
2016

Відповідальний за випуск: проф. А. Г. Шульгай

Актуальні питання якості медичної освіти (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку) : матеріали XIII Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Тернопіль, 12–13 трав. 2016 р.) : у 2 т. / Терноп. держ. мед. ун-т ім. І. Я. Горбачевського. – Тернопіль : ТДМУ, 2016. – Т. 2. – 364 с.

ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ПІДХОДІВ ДО ЛІКУВАННЯ ЛЮДЕЙ ПОХИЛОГО ВІКУ В ПРАКТИКУ СІМЕЙНИХ ЛІКАРІВ, ВИКЛАДЕНЕ У НАВЧАЛЬНОМУ ПОСІБНИКУ «АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ GERONTOLOGII I GERIATRII U PRAKTIKI SIМЕЙНОГО ЛІКАРЯ» НА КАФЕДРІ ТЕРАПІЇ І GERIATRII НМАПО ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА

О. В. Давидович¹, Л. А. Стаднюк¹, В. Ю. Приходько¹, М. В. Олійник¹, Н. Я. Давидович², І. Р. Мікропуло¹, В. О. Лихацька², Т. Р. Волощук¹

¹Національна медична академія післядипломної освіти імені П.Л. Шупика

²Тернопільський державний медичний університет ім. І. Я. Горбачевського

Вступ. Модель лікаря загальної практики – сімейного лікаря є центральною складовою організаційних перетворень, що базуються на запровадженні підходів до підвищення як локальної ефективності функціонування лікувально-профілактичних закладів, так і структурної ефективності системи охорони здоров'я в цілому. Роль сімейного лікаря полягає в забезпеченні медичної допомоги всім мешканцям дільниці, в тому числі і людям похилого віку.

Основна частина. З метою кращого вивчення сімейними лікарями особливостей діагностики, лікування і профілактики захворювань у пацієнтів літнього віку кафедрою терапії і геріатрії НМАПО ім. П. Л. Шупика було надруковано навчальний посібник «Актуальні питання геронтології і геріатрії у практиці сімейного лікаря» за редакцією Ю. В. Вороненка, О.Г. Шекери, Л.А. Стаднюка. Підручник складається з шести розділів:

- сімейна медицина як пріоритетний напрямок розвитку охорони здоров'я в Україні;
- загальні питання геронтології;
- фактори, що визначають здоров'я літніх людей;
- підходи до діагностики та лікування захворювань у похилому віці;
- вікові структурно-функціональні зміни органів і систем. Особливості діагностики, лікування і профілактики захворювань у пацієнтів літнього віку.

В розділі сімейна медицина як пріоритетний напрямок розвитку охорони здоров'я в Україні сімейний лікар знайомиться з організацією геріатричної допомоги в Україні, загальними тенденціями постаріння населення в Україні, вітчизняною законодавчою базою захисту прав людей літнього віку.

Розділ другий присвячений загальним питанням геронтології, перебігу артеріальної гіпертензії у осіб старших вікових груп.

Основи соціальної геронтології, психологічні особливості людей літнього віку та організація геріатричної допомоги в Україні і світі описані в третьому розділі.

Четвертий розділ присвячений особливостям харчування старшого покоління, факторам, які визначають здоров'я та активне довголіття.

В п'ятому розділі подано схеми лікування хронічного більового синдрому та метаболічної терапії в геріатричній практиці.

Останній розділ охоплює особливості діагностики, лікування захворювань органів дихання, серцево-судинної системи, шлунково-кишкового тракту, ендокринної системи у літніх пацієнтів. Особливу увагу приділено питанню діагностики та лікування остеопорозу – системного захворювання, що характеризується зниженням маси кісткової тканини, порушенням архітекtonіки кісткової тканини, і в подальшому сприяє підвищеній ламкості кісток та високому ризику виникнення переломів.

Висновки. Сімейні лікарі в період навчання на кафедрі терапії і геріатрії використовуючи навчальний посібник «Актуальні питання геронтології і геріатрії у практиці сімейного лікаря» детально вивчають особливості діагностики, перебігу, лікування людей похилого віку, набувають навичок встановлення ефективної взаємодії з літньою людиною не впливаючи на незалежність її особи.

Література:

1. Актуальні питання геронтології і геріатрії у практиці сімейного лікаря/ за ред. Вороненка Ю. В.// К.: Видавець Заславський О. Ю., 2015. – 530 с.

ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У ПІДГОТОВЦІ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ЗАГАЛЬНА ПРАКТИКА–СІМЕЙНА МЕДИЦИНА»

Г. О. Данильчук, Я. І. Венгер, Г. В. Чернецька, О. С. Єгоренко

Одеський національний медичний університет

Актуальність. Сучасна система професійної освіти зазнає багатопланову модернізацію. Так, відповідно до світових тенденцій та керуючись Законом України «Про вищу освіту» №1556-VII від 01.07.2014, почали приділяти суттєве значення розвитку симуляційного медичного навчання, що є одним із шляхів створення і впровадження нових конкурентоспроможних технологій для забезпечення інноваційного розвитку суспільства та підготовки фахівців, зокрема післядипломників.

Якість підготовки фахівця – комплекс здібностей, які відрізняють спеціаліста від інших фахівців аналогічної посади та визначають можливість спеціаліста виконува-

ти професійні завдання на тому рівні, який задовільняє потребам суспільства або окремих закладів, конкурентоспроможність спеціаліста на ринку праці.

Основна частина. Медицина сьогодення потребує нової методики оцінювання якості медичної післядипломної освіти, яка б об'єктивно оцінювала наявні знання та вміння, здатність виконувати та використовувати їх на практиці. Також треба враховувати необхідність розвитку прагнення до подальшого удосконалення особистості.

З метою вдосконалення якості професійної підготовки медичних фахівців, у тому числі під час післядипломної

освіти, у навчальний процес все частіше імплементуються методи симуляційного навчання.

Так, в Навчально-інноваційному центрі практичної підготовки лікаря на базі Одеського національного медичного університету проводиться навчання лікарів-інтернів спеціальності "Загальна практика-сімейна медицина" із застосуванням традиційних та інноваційних методів навчання. Навчання проходить із застосуванням симуляторів вищого рівня реалістичності: Hal та Pediatric Hal Five Years, програмне забезпечення яких самостійно фіксує дії курсантів, таким чином підвищуючи рівень об'єктивності оцінювання.

На відміну від традиційної системи навчання, за допомогою інноваційних симуляційних методів є можливим з початку навчити, а потім — об'єктивно оцінити якість проведення тієї чи іншої навички, діагностичних маніпуляцій, алгоритмів дій, етико-деонтологічних та інших питань завдяки можливостям програмного забезпечення, фіксації дій за допомогою систем відео- та звукозапису, відео- та звуковідтворення, використанням оцінювальних листів, проведення пре- та посттестування, анкетування і самооцінювання. В свою чергу, все це дозволяє контролювати ступінь засвоєння отриманих знань.

Висновок. Таким чином, впровадження симуляційних методів навчання у вітчизняну післядипломну освітню медичну практику дозволить підвищити якість підготовки медичних кадрів та підготувати конкурентоспроможних фахівців із різних спеціальностей.

Література

1. Артьоменко В.В., Структура та організація роботи симуляційного центру на прикладі Одеського навчально-інноваційного центру практичної підготовки лікаря/ В. Артьоменко [та інш.] (с.58-70), Журнал Управління закладом охорони здоров'я: Консультаційно-довідкове видання/ ТОВ "Міжнародний центр фінансово-економічного розвитку - Україна". - К., 2007; 2015р. N 2.
2. Артьоменко В.В., Роль симуляційного навчання у підвищенні якості медичної допомоги/ В. Артьоменко [та інш.] (с.40-48), Журнал Управління закладом охорони здоров'я: Консультаційно-довідкове видання/ ТОВ "Між-

народний центр фінансово-економічного розвитку - Україна". - К., 2007; 2014р. N 12.

3. Артьоменко В.В., Ефективність симуляційних методів навчання/ В. Артьоменко [та інш.] (с.70-76), Журнал Управління закладом охорони здоров'я: Консультаційно-довідкове видання/ ТОВ "Міжнародний центр фінансово-економічного розвитку - Україна". - К., 2007; 2015р. N 6.
4. Ziv A, Wolpe PR, Small SD, Glick S. Simulation-based medical education: an ethical imperative. *Simul Healthc* 2006; 1: 252-256 [PMID: 19088599 DOI:10.1097/01.SIH.0000242724.08501.63]
5. Cleland J, Abe K, Rethans J: The use of simulated patients in medical education: AMEE Guide No 42 *Medical Teacher*. 2009, 31(6):477-486.10. May W, Park J, Lee J: A ten-year review of the literature on the use of standardized patients in teaching and learning: 1996-2005 *Medical Teacher*. 2009, 31:487-492
6. Wallace P: Coaching Standardized Patients for Use in Assessment of Clinical Competence. US: Springer; 2006.
7. Bokken L, Linssen T, Scherpier A, Van der Vleuten C, Rethans J: Feedback by simulated patients in undergraduate medical education: a systematic review of the literature. *Medical Education* 2009, 43:202-210
8. Giesbrecht EM, Wener PF, Pereira GM. A mixed methods study of student perceptions of using standardized patients for learning and evaluation. *Adv Med Educ Pract*. 2014 Aug 12;5:241-55. doi: 10.2147/AMEP.S62446. eCollection 2014. PubMed PMID: 25143758; PubMed Central PMCID: PMC4136983.
9. Kushner RF, Zeiss DM, Feinglass JM, Yelen M. An obesity educational intervention for medical students addressing weight bias and communication skills using standardized patients. *BMC Med Educ*. 2014 Mar 18;14:53. doi: 10.1186/1472-6920-14-53. PubMed PMID: 24636594; PubMed Central PMCID: PMC3995306.
10. Cohen AG, Kitai E, David SB, Ziv A. Standardized patient-based simulation training as a tool to improve the management of chronic disease. *Simul Healthc*. 2014 Feb;9(1):40-7. doi: 10.1097/SIH.0000000000000009. PubMed PMID: 24492338.

ДЕСЯТЬ КРОКІВ ДЛЯ УДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАННЯ ІНТЕРНІВ-ХІРУРГІВ

І. Я. Дзюбановський, В. Б. Гоцинський, Р. В. Свистун, В. В. Бенедикт, В. І. Пятночка, Ю. М. Герасимець, К. Г. Поляцко, Л. Є. Війтович.

ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського»

Вступ. Сучасний розвиток медичної науки та практики, соціально-економічне перетворення суспільства та реформування охорони здоров'я, зумовлює необхідність вносити системні корективи у підготовку та підвищення кваліфікації медичних працівників із наближенням їх освіти до міжнародних стандартів та першочерговим забезпеченням якості їх навчання та рівня практичних умінь. У цьому плані велике значення має безперервна медична освіта – переддипломна – післядипломна та безперервний професійний розвиток.

Підґрунтям для цього є системне підвищення якості освіти на інноваційній основі, модернізація та впровадження професійних стандартів у відповідності до світового досвіду, вимог європейського ринку праці, оновлення

класифікатору професій та розробка ефективної системи навчально-методичного забезпечення освіти, що включає розвиток індустрії сучасних засобів навчання – електронних, технічних, інформаційно-комунікаційних [1,2,3].

Основна частина. Наш досвід роботи на післядипломному рівні свідчить про те, що сучасне навчально-методичне забезпечення гарантує випускникам достатню теоретичну основу, але при цьому існує певний дефіцит практичної підготовки, особливо коли це стосується хірургії.

Тому перший крок – слід починати з відбору в інтернатуру з хірургії із студентських лав. В основу цього відбору повинна бути покладена професійна мотивація студента. У цьому плані слід звертати ретельну увагу на